

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: WELKOM TERUG

Open
MONUMENTENDAG

Leidschendam-Voorburg

Verslag Open Monumentendag 2021 in Leidschendam-Voorburg

rond het thema **'Mijn monument, ons erfgoed: Welkom terug'**

De VriendenLoterij Open Monumentendag wordt jaarlijks georganiseerd door Nederland Monumentenland (landelijk) in samenwerking met lokale comités door het hele land. In Leidschendam-Voorburg wordt dit jaarlijks georganiseerd op de tweede zaterdag van september door Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg. Met dit evenement willen wij gezamenlijk de aandacht voor de monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken en het daarmee te behouden voor een breed publiek.

De Open Monumentendag 2021 in Leidschendam-Voorburg is mogelijk gemaakt door:

- de medewerking van de eigenaren/beheerders van opengestelde monumenten
- de subsidie van de gemeente Leidschendam-Voorburg
- de steun van onze sponsoren

ZWART & PARTNERS

en m.m.v. Sport en Welzijn Leidschendam-Voorburg, De Vlietvaart, Huygens Festival en vele vrijwilligers.

Verslag Open Monumentendag 2021 in Leidschendam-Voorburg rond het thema 'Mijn monument, ons erfgoed: Welkom terug'

Omdat in 2020 Open Monumentendag in verband met de Covid-19 pandemie niet door kon gaan, was het heel plezierig dat de traditie op de tweede zaterdag in september weer kon worden opgepakt.

De geopende monumenten en de georganiseerde activiteiten brachten weer veel bezoekers op de been. Ruim 4000 mensen bezochten één of meerdere monumenten. Daarnaast was er ook volop deelname aan de diverse activiteiten.

Het thema 'Mijn monument, ons erfgoed: Welkom terug' sloot aan bij het thema van de European Heritage Days 2021 waarvan het thema 'Inclusive' om vertaal-technische redenen wat aangepast was. Naast het openen van veel fraaie, unieke monumenten bood het thema uitgelezen mogelijkheden om een feestelijke Open Monumentendag voor iedereen te realiseren na een zo lange periode waarin grootschalige evenementen niet georganiseerd mochten worden. Een warm welkom dus voor iedereen!

De gemeente opende de deuren en verzorgde rondleidingen in het Oude Raadhuis van Leidschendam en in Huize Swaensteyn in Voorburg.

Een unieke gelegenheid deed zich dit jaar voor. Onder de Linden, de voormalige oranjerie van buitenplaats Rusthof, werd gedurende enkele uren opengesteld. De georganiseerde rondleidingen waren allemaal volgeboekt.

Op de Oude Begraafplaats op de Parkweg was een route uitgezet die leidde langs de graven van veel prominente Voorburgers.

Het auditorium in het Rijksmonument Dr. Neherlaboratorium was voor het eerst opengesteld. Dit gedeelte van het complex krijgt een herbestemming.

Maar ook andere monumenten zoals Huygens' Hofwijck, het dieselgemaal de Antagonist, de kinderboekenwinkel In de Wolken, Houtzaagmolen de Salamander en nog veel meer deden enthousiast mee.

Molen De Vlieger vierde op Open Monumentendag haar 400-jarig bestaan met molenshows en tal van activiteiten.

Om 10.00 uur vond hier de opening plaats van Open Monumentendag door locoburgemeester en Wethouder Kunst en Cultuur Astrid van Eekelen onder de klanken van een Euphonium, een soort tuba, bespeeld door een talentvolle leerling van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Aan de locoburgemeester werd een cassette met linoleumsneden van bekende monumenten in Leidschendam-Voorburg aangeboden.

In dit verslag blikken we terug en geven we een aantal cijfers:

- De 27 opengestelde monumenten werden meer dan 4000 maal bezocht
- De Legoworkshops voor kinderen tot 12 jaar in De Bles in Stompwijk werden goed bezocht en er werden onder leiding van een echte architect mooie monumenten gemaakt!
- De rondleidingen in Onder de Linden waren volgeboekt
- Het scratchconcert in de tuin van de St Martinuskerk werd door circa 75 mensen bezocht en zeer gewaardeerd.
- In het Dr. Neherlaboratorium kwamen veel oud PTT-ers langs die herinneringen ophaalden.
- Buitengoed Dorrepaal organiseerde rondleidingen door de tuin met de nieuwe informatiezuilen. Binnen was er onder andere een videopresentatie over George Maduro over de gevechten rondom Dorrepaal in de meidagen van 1940.

De organisatie werd mogelijk gemaakt dankzij de samenwerking met de gemeente, sponsors, de partners/vrijwilligersorganisaties en niet te vergeten de inzet van meer dan 100 vrijwilligers op de dag zelf bij de monumenten en activiteiten.

Het thema van Open Monumentendag 2022 op zaterdag 10 september is 'DUURZAAMHEID'

Leidschendam-Voorburg, november 2021

Bestuur Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg

I Openstellingen en activiteiten

Linosneden

Een aantal door OMD-LV uitgekozen markante plekken in Leidschendam-Voorburg is door kunstenaars Ben Stolk en Mariska Mallee verwerkt in een serie van zes lino'sneden, genummerd, gesigneerd en voorzien van een beschrijving in bewaardoos. De serie is in een kleine oplage van 100 stuks gedrukt op wit papier, formaat 21 x 30 cm.

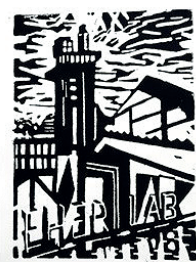
De kunstenaars waren om 10 uur bij de opening bij molen 'de Vlieger' aanwezig om de eerste genummerde en gesigneerde druk aan te bieden aan de Wethouder van Cultuur Astrid van Eekelen die hieraan een mooie plek in het gemeentehuis zal geven.

Vanaf 11 uur stonden zij met een kraam in de tuin van Villa Klein Rusthof, Oosteinde 47, Voorburg. De eigenaren van Klein Rusthof, die als eerste particuliere bewoners voor OMD hun hekken hebben geopend, waren zeer gastvrij en gaven een prachtig historisch overzicht van de bewoners van dit pand. Zo is niet alleen het pand ooit een gift geweest aan de zoon van prinses Marianne, maar heeft ook de eerste automobielbezitter in Nederland, de heer Zimmerman, zijn Victoria-Benz laten uitrijden vanaf dit pand.

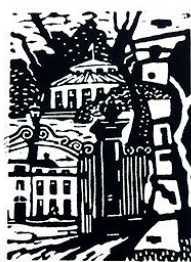
De voorbijgangers luisterden naar de verhalen over de historische plek die smeugig werden verteld door de eigenares. Ben Stolk stond achter de linopers en demonstreerde het afdrukken van de prenten die verkocht werden aan geïnteresseerden. De vele bezoekers hebben genoten.

MOLENS

NEHERLAB

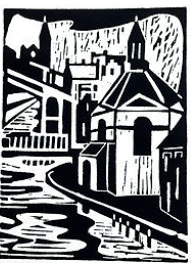
PARKEN

KERKSTRAAT

HUYGENS
TUIN

SLUIS

Fiets- en wandelroutes

Omdat er in 2020 geen Open Monumentendag kon plaatsvinden vanwege de Covid-19 pandemie zijn er een fietsroute en twee wandelroutes langs monumenten van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk gemaakt in de app RouteYou, die via een QR-code geopend kunnen worden. Deze routes kunnen op ieder gewenst moment afgelegd worden, ook als alternatief voor het geval de Open Monumentendag weer niet zou kunnen doorgaan.

De routes worden vaak bekeken. Tijdens het schrijven van dit verslag eind oktober waren de aantallen:

- Fietsroute L-dam/Stompwijk 342 x
- Wandelroute Voorburg 306 x
- Wandelroute Leidschendam 262 x

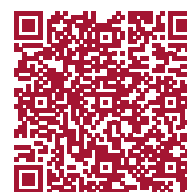
De QR-codes voor de routes:

Wandelroute
Voorburg

Wandelroute
Leidschendam

Fietsroute
Leidschendam-
Stompwijk

Voormalige Oranjerie Onder de Linden

Een bijzondere openstelling was Onder de Linden, de voormalige oranjerie annex woonhuis van de voormalige buitenplaats Rusthof aan het Oosteinde 23.

Op verzoek van het bestuur van OMD-LV waren de huidige eigenaren bereid een beperkt aantal personen de gelegenheid te geven het pand te bezoeken voor een rondleiding én een historische beschouwing door Willemijn van Dijk (auteur van De Italiaanse Prinses, of het onrustige leven van Prinses Marianne van Oranje-Nassau) over de betekenis van de oranjerie in relatie tot de voor Voorburg historische bewoonster van Rusthof, Prinses Marianne van Oranje-Nassau.

Er bestond grote belangstelling voor een bezoek; van de ruim 180 aanmeldingen konden 'slechts' een 70-tal personen genieten van een exclusieve rondleiding en presentatie. De gelukkigen waren na afloop razend enthousiast.

Activiteiten i.s.m. S&W

Tijdens de Open Monumentendag 2021 zijn er wederom verschillende activiteiten georganiseerd in samenwerking met Sport en Welzijn Leidschendam-Voorburg (S&W). S&W organiseert sportieve en culturele activiteiten voor alle inwoners van de gemeente. Tijdens een prettige samenwerking is gekomen tot de volgende drie activiteiten:

- Lego workshop voor kinderen van 7-12 jaar in Stompwijk
- Speurtocht voor gezinnen in het Huygenskwartier Voorburg
- Stadwandeling voor statushouders in de gemeente langs de monumenten van Leidschendam

In monument De Bles was een grote zaal beschikbaar gesteld waar twee groepen van bijna twintig kinderen twee uur lang onder begeleiding van een architecte hebben gebouwd met Lego. Er waren verschillende opdrachten. Zo kon er een trapgevel huisje nagebouwd worden. Uiteindelijk bouwden de kinderen allemaal individueel of in groepjes hun eigen monument. Ook medewerkers van S&W waren aanwezig om de kinderen te begeleiden. De reacties van de kinderen waren erg positief en de gemaakte bouwwerken prachtig.

De speurtocht startte bij Museum Hofwijck en leidde via diverse monumenten naar Swaensteyn waar de kinderen een diploma uitgereikt kregen. Er zijn 18 speurtochten en diploma's uitgereikt.

S&W heeft in een positieve samenwerking met Vluchtelingenwerk een groepje van acht vluchtelingen uit Eritrea geënthousiasmeerd om samen met een tolk en een medewerker van S&W te wandelen langs verschillende monumenten en kunst in Leidschendam, met name in het gebied rond de Sluisjes. Zo werd onder andere de Dorpskerk, de Petrus en Pauluskerk en houtzaagmolen De Salamander aangedaan. Het werd als zeer prettig ervaren om wat van elkaar te leren tijdens open gesprekken en om ons mooie erfgoed te kunnen laten zien.

Scratch concert bij de Sint Martinuskerk

De Sint Martinuskerk had een groot aanbod aan activiteiten en kerkelijke bezienswaardigheden en werd de hele dag door druk bezocht.

Onder leiding van Hans Matla, dirigent van Corda Vocale, werd 's-middags in de tuin van de kerk een scratch concert uitgevoerd. Op een enkele verdwaalde regendruppel na bleef het gedurende het concert droog en op het einde brak zowaar een schraal zonnetje door.

Zo'n 50 zangers hadden in de ochtend in gymnasium Novum enthousiast geoefend. Het concert werd bijgewoond door circa 75 bezoekers. Die konden genieten van een zeer gevarieerd repertoire, waarin onder andere werken van Karl Jenkins werden gezongen, maar ook bijvoorbeeld Het Dorp bekend van Wim Sonneveld. Soliste Denise Matla bracht schitterend het Pie Jesu van Fauré ten gehore.

De bezoekers hebben genoten en gaven koor, solisten, dirigent en begeleiding een gul applaus.

Huygens Festival

Ook dit jaar werd samengewerkt met het Huygens Festival op de zaterdag van de Open Monumentendag.

Er waren diverse gratis uitvoeringen van klassieke muziek in opengestelde monumenten in het Huygenskwartier in Voorburg, zoals Huygens' Hofwijck, Museum Swaensteyn, de Franse Kerk en de Oude Kerk. Tussen Voorburg en Leidschendam pendelde trekschuit Hadrianus over de Vliet, waarbij vanuit het Huygens Festival de muzikale omlijsting op de boot werd verzorgd door accordeonist Lieke op 't Roodt.

Big Band Straight Life

Het optreden van Big Band Straight Life kon vanwege het regenachtige weer helaas niet doorgaan.

De Oude Algemene Begraafplaats aan de Parkweg

De Oude begraafplaats aan de Parkweg is een gemeentelijk monument. De meeste graven daar dateren uit de periode tot 1945 en een aanzienlijk deel van de graven zijn zelf ook weer een monument.

In de loop der jaren wordt af en toe extra aandacht besteed aan deze oude begraafplaats. Zo ook in 2021. Tijdens een wandeltocht over de gehele begraafplaats werden - met behulp van een folder - de levens van een 12-tal gestorvenen uitgelicht door middel van foto's en een korte tekst. Op de bewuste graven waren rozen neergelegd, om deze extra te markeren.

Na het uitdelen van de folders in de Herenstraat begon het in de namiddag druk te worden op de begraafplaats. Duidelijk werd dat dit een 'nieuw' monument was waar men al jaren voorbij gereden was maar nog nooit bezocht. De vrijwilligers kregen daar ook veel verhalen te horen. De verwachting is dat de begraafplaats in de toekomst veel meer aandacht zal gaan krijgen.

Sophia Bewaarschool

Sophia Bewaarschool kreeg maar liefst 170 bezoekers, waaronder veel oud-leerlingen.

Zeer goede sfeer! Een bezoeker bracht zelfs wat oude schoolspulletjes mee - die ze in deze voormalige school gebruikt had - om te schenken.

Buitenplaats Molenwei

Bij Buitenplaats Molenwei aan de Stompwijkseweg 27 was het door 31 amateurkunstenaars uit de regio gemaakte schilderij Panorama Platteland Zuid-Holland gratis te bezichtigen. De belangstelling hiervoor was erg groot.

Tevens vond hier het Stompwijkse Atelier Weekend plaats en toonden kunstenaars uit Stompwijk hun talent in verschillende binnen- en buitenruimtes.

Via Facebook en de website waren de flyers te downloaden.

Folders wandel- en fietsroutes

Voor de fietsroute en twee wandelroutes, ontwikkeld in de app RouteYou, zijn folders gemaakt in een oplage van 1000 stuks per route. Deze zijn neergelegd bij de andere folders bij museum Swaensteyn en Huygens' Hofwijk, bij de bibliotheken in LV en bij een aantal andere monumenten. Ook werden de folders in de kramen uitgegeven tijdens OMD. De folders zijn niet gedateerd zodat deze vaker gebruikt kunnen worden.

Programmakrant

De Programmabijlage met alle informatie over openstellingen, activiteiten, het thema en werk van onze erfgoedpartners werd, met een voorpaginaverwijzing, in Het Krantje geplaatst op 4 pagina's in het midden van de krant zodat deze uitneembaar was.

Wederom werd de programmakrant ook uitgebracht op A3-formaat in een oplage van 500. Deze was verkrijgbaar bij de OMD-kramen op de dag zelf.

De Programmakrant kon ook als PDF-bestand gedownload worden via onze eigen website en Facebookpagina.

De programmakrant is integraal opgenomen in dit verslag.

Folder Begraafplaats Parkweg

Voor de bezoekers aan de begraafplaats aan de Parkweg werd een folder gemaakt in een oplage van 75 stuks. Hierin werden de levens van 12 daar begraven personen uitgelicht door middel van foto's en een korte tekst.

Overige uitingen

13 spandoeken met de tekst 'Open Monumentendag 2e zaterdag van september', werden opgehangen op verschillende plaatsen in Leidschendam en Voorburg.

Het evenement werd vermeld op www.vlietnieuws.nl en www.lvverrast.nl.

Op de woensdag voorafgaande aan Open Monumentendag interviewde Midvliet Radio John van Dijk, die uitgebreid enkele programmaonderdelen toelichtte.

Landelijke website www.openmonumentendag.nl

Alle openstellingen en activiteiten in Leidschendam-Voorburg werden geüpload naar de website van de landelijke organisatie.

Bij alle openstellingen zijn foto's geplaatst en is uitgebreid informatie verstrekt over de geschiedenis van de monumenten.

II Communicatie

ALGEMEEN

In de maanden voorafgaand aan 11 september 2021 informeerden we het publiek over de opengestelde monumenten en de thema activiteiten.

Persberichten

In de weken voor het evenement werden persberichten verstuurd naar de diverse media met wetenswaardigheden over geopende monumenten en de diverse activiteiten. Onze persberichten werden integraal opgenomen in het Krantje en in de digitale media Vlietnieuws en het Voorburgs Dagblad. In Het Krantje plaatsten we wekelijks advertenties (van 10 x 11 cm) met korte teksten over de belangrijkste programmaonderdelen van de Open Monumentendag. Via een banner op Het Krantje Online, die we vanaf 11 augustus tot 11 september plaatsten, kon doorgeklikt worden naar onze website www.ombd-lv.nl.

Flyers

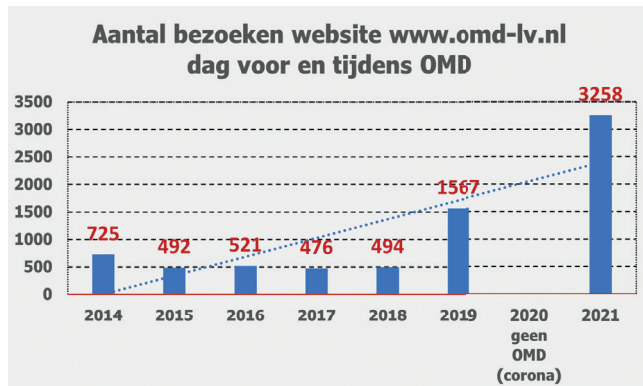
We maakten een algemene flyer met het overzicht van alle openstellingen en activiteiten (oplage 2000) en een flyer voor de bootpendel met de Hadrianus (oplage 500).

Deze werden verspreid o.a. in bibliotheken in Leidschendam-Voorburg en Leidschenveen en in een aantal monumenten. Dit jaar ging het Cultureel Zomerfestival vanwege de coronamaatregelen niet door waardoor er minder flyers verspreid werden dan in voorgaande jaren.

Eigen website www.omd-lv.nl

Alle informatie over de opengestelde monumenten, zoals de geschiedenis, de activiteiten, enz. staan overzichtelijk vermeld op onze website. Ook zijn alle flyers en de programmakrant op de site te downloaden.

Er was een aanzienlijke stijging van het aantal bezoekers van de website te zien t.o.v. september 2019: van 1567 bezoekers in 2019 naar 3258 bezoekers in 2021, een stijging van 108%. Aangezien er in 2020 vanwege de Covid-19 pandemie geen OMD georganiseerd werd zijn hiervoor geen bezoekersaantallen gemeten.

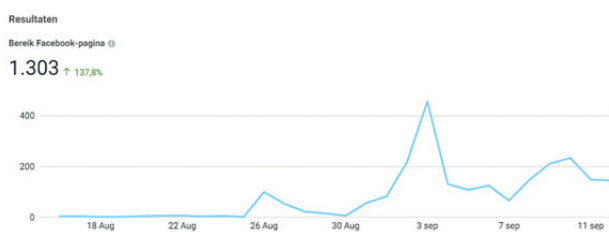

Facebook

De Facebookpagina van Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg (<https://www.facebook.com/OMDLeidschendamVoorburg>) werd het hele jaar door, maar voornamelijk in de maanden juli, augustus en de eerste 10 dagen van september regelmatig van nieuws voorzien over de opstellingen en de activiteiten.

Het aantal 'pagina-vind-ik-leuks' steeg van 200 naar 275.

Het bereik van berichten:

Het twitteraccount <https://twitter.com/OMDLV> wordt niet actief onderhouden.

Instagram https://www.instagram.com/omd_leidschendam_voorburg/

In 2021 werd gestart met een eigen Instagram account. Hoewel nog niet veel berichten werden gepost, heeft dit account wel een groot bereik en lijkt zeker de moeite waard om actiever te gebruiken. Het huidige account heeft 101 volgers.

Wiki.toenleidschendam-voorborg.nl

Begin 2018 werd op Wiki.toenleidschendam-voorborg.nl een informatiepagina over Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg geplaatst. Hier is algemene informatie te vinden evenals de Activiteitenverslagen vanaf 2013 tot heden.

III Organisatie

ALGEMEEN

De eerste Open Monumentendag in Nederland werd in 1987 in navolging van Frankrijk georganiseerd. Aan Open Monumentendag ligt het idee ten grondslag dat monumenten gratis voor het publiek worden opengesteld, om zo de publieke belangstelling voor monumenten en het draagvlak voor monumentenzorg te vergroten. In de loop van de tijd is het uitgegroeid tot Nederlands best bezochte culturele evenementen met ontelbaar veel activiteiten: tentoonstellingen, rondleidingen, fietsroutes, wandelingen, muziekvoorstellingen maar ook veel activiteiten voor jongeren, zoals speurtochten.

Landelijke organisatie

VriendenLoterij Open Monumentendag kent een decentrale opzet: in iedere deelnemende gemeente werkt een groep vrijwilligers actief mee aan het samenstellen en de praktische uitvoering van het Open Monumentendag programma.

Nederland Monumentenland ondersteunt de verschillende groepen zo goed mogelijk, coördineert het project, stelt materialen ter beschikking en wisselt kennis en informatie uit.

Nederland Monumentenland organiseert onder meer:

- VriendenLoterij Open Monumentendag
- Open monumentendag Klassendag
- Het Nationaal Monumentencongres
- De Erfgoedvrijwilligersprijs
- Online kennisdeling via het platform De Erfgoedstem
- Samen met diverse erfgoedorganisaties het e-learning platform Leer je Erfgoed

Elk jaar kiest Nederland Monumentenland een landelijk thema waarin de programma's worden gegoten. Voor 2021 was het thema Inclusie, door Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg 'vertaald' in 'Mijn monument, ons erfgoed: Welkom terug!'

Organisatie in Leidschendam-Voorburg

Op Open Monumentendag delen de eigenaren en beheerders van opengestelde monumenten hun passie voor het monument met de bezoekers en maken het mogelijk onze historie door te geven. Onze stichting stimuleert eigenaren/beheerders om hun monument open te stellen voor bezoekers, denkt mee over passende door hen aan te bieden activiteiten en biedt – waar nodig en mogelijk – praktische hulp of ondersteuning bij de publieksbegeleiding. Verder verzorgen wij de communicatie over en de praktische organisatie van Open Monumentendag in Leidschendam-Voorburg.

Wij stimuleren eigenaren/beheerders om zelf informatie of rondleidingen te geven en activiteiten te organiseren in/bij hun monument. We brengen initiatieven bij elkaar door zowel eigenaren/beheerders als koren, musici, activiteitenclubs, ambachtslieden e.d. te wijzen op elkaars interesse en mogelijkheden tot samenwerking. De activiteiten zijn voor bezoekers vaak een extra stimulans om een monument te bezoeken, en het trekt op haar beurt weer bezoekers die primair op de activiteit afkomen.

Ook kijken we elk jaar samen met de erfgoedpartners en andere (vrijwilligers-) organisaties naar mogelijkheden voor invulling van het thema en daarop aansluitende, verbindende activiteiten.

Samenwerking met andere (vrijwilligers-) organisaties

In 2021 hebben we nauw samengewerkt met:

- de gemeente Leidschendam-Voorburg, die niet alleen subsidie geeft, maar ook bestuurlijke én ambtelijke ondersteuning;
- onze sponsors, die het – deels in de vorm van gratis dienstverlening – mogelijk maken activiteiten te organiseren en de Open Monumentendag goed 'in de markt' te zetten. Als dank voor hun steun vermeldden we hun logo's in onze publicaties en op onze website;
- De Stichting Sport & Welzijn Leidschendam-Voorburg, die de Lego-workshops in De Bles in Stompwijk, een wandeling langs monumenten voor stathouders in de gemeente en een speurtocht voor kinderen organiseerden;

- Het bestuur van het Huygens Festival, die vele muziekoptredens in en bij monumenten en andere locaties in het Huygenskwartier hebben georganiseerd;
- Lionsclub Voorburg Prinses Marianne, waarvan enkele leden op Open Monumentendag actief waren als dag-vrijwilliger;
- De erfgoedpartners in de gemeente.

Dag-vrijwilligers

De inzet van de dag-vrijwilligers was dit jaar extra nodig door de coronamaatregelen, die van de bezoekers aan de monumenten/activiteiten 1.5 meter afstand vroegen en van de organisatie van OMD daar toezicht op te houden.

Uiteindelijk is de invulling van de dag-vrijwilligers bij de monumenten/activiteiten goed verlopen, maar helaas was het niet makkelijk om mensen te vinden, temeer daar het in hetzelfde weekend plaatsvindende Huygens Festival ook veel dag-vrijwilligers nodig had.

Gelukkig bestaat er een klein kerngroepje van vrijwilligers waarop we tot nu toe blijvend op hebben kunnen rekenen. Daartoe horen ook een paar dames van de Lions Club Voorburg Prinses Marianne. Heel fijn was dat de vrijwilligers die zich opgegeven hadden zich heel nauw betrokken voelden bij 'hun' monument en/of de Open Monumentendag.

De dag-vrijwilligers hebben de beide informatie-kramen bemand, zich ingezet bij het Dr. Neherlaboratorium, de Algemene Oude begraafplaats aan de Parkweg, Sophia Bewaarschool, de beide Raadhuisen en bij dieselgemaal De Antagonist.

Actieve vrijwilligers

Op Open Monumentendag zijn ongeveer 110 (dag-)vrijwilligers actief geweest als:

- eigenaren/beheerders, medewerker of vrijwilliger bij opengestelde monumenten,
- publieksbegeleider,
- erfgoedpartner,
- coördinator, assistent of 'manusje van alles' bij activiteiten,
- rondleider of gids,
- schippers

Als dank voor hun inzet hebben we de eigenaren/beheerders, de vrijwilligers en de erfgoedpartners unieke koekjes, gebakken in de vorm van het Voorburgse Torentje, aangeboden. De attentie werd erg op prijs gesteld.

Nadat de vlag van de Open Monumentendag was binnengehaald, de activiteitenlocaties en de kramen waren opgeruimd, organiseerden we een afsluitende borrel bij Dekker's Hoeve in Voorburg. De gezellige

borrel, die vooral bedoeld is voor de vele vrijwilligers, werd redelijk bezocht.

Erfgoedpodium

De erfgoedpartners in de gemeente, waar Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg ook deel van uit maakt, ontmoeten elkaar ongeveer 6 keer per jaar in het Erfgoedpodium. Daar worden plannen op elkaar afgestemd en nieuwe initiatieven om het erfgoed voor zowel bewoners als toeristen beter op de kaart te zetten. Museum Swaensteyn treedt op als penvoerder en stimulator.

Stichting is ANBI erkend

In 2012 hebben we bij de belastingdienst de status van Algemeen Nut Beogende Instelling aangevraagd en verkregen. Met deze ANBI status zijn giften aan de Stichting aftrekbaar.

Samenstelling bestuur en kern-werkgroep

De Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg heeft bestuurs- en werkgroep-leden. Allen zijn vrijwilliger en ontvangen geen vergoeding.

Voor Open Monumentendag 2021 waren actief:

- C.A. Postema (Cees), voorzitter
- A. Steenhuijsen-van Gennip (Ank), secretaris
- A.H.J. Sluijters (Teun), penningmeester
- B. Catijn (Birgitte), lid kern-werkgroep
- J.F.A.M. van Dijk (John), lid kern-werkgroep
- J.M. Kruij (Kiki), lid kern-werkgroep
- J.A. van Vels-van Dongen (Joke), lid kern-werkgroep
- M.E.M. de Vreught (Kiek), lid kern-werkgroep

IV Financien

Financieel verloopt Open Monumentendag 2021 naar verwachting als volgt:

Per saldo is sprake van een klein negatief resultaat van € 46. In vergelijking met het jaar 2019 bedraagt het verschil - € 1.345. Ook financieel gezien kunnen we weer terug kijken op een zeer geslaagde Open Monumentendag.

TOELICHTING OP DE CIJFERS

M.b.t. de kosten

In vergelijking met 2019 is dit jaar meer uitgegeven aan activiteiten. Belangrijkste verklaring hiervoor is dat de organisatie van het goedbezochte scratchconcert in de tuin van de Sint Martinuskerk relatief veel heeft gekost.

De overige kostenposten liggen op hetzelfde niveau als in 2019.

De materiaalkosten zijn iets toegenomen door hogere huurkosten van de kramen en door enkele uitgaven in verband met de te nemen coronamaatregelen.

De communicatiekosten liggen voor de tweede keer op rij belangrijk lager dan het voorgaande verslagjaar 2019. Voor een deel is dit te verklaren door het gebruikmaken van voordelig internet drukken, maar ook door het wegvallen in het voorjaar van de erfgoeddag en in september door het niet doorgaan van het cultureel zomerfestival waardoor er veel minder flyers en andere communicatiemiddelen konden worden ingezet.

Voorlopig resultaat Open Monumentendag 2021 (in €)

Kosten	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Vershil
Activiteiten	2.513	3.247	-734
Materiaal	1.476	1.550	-74
Communicatie	4.791	5.434	-643
Beheer	1.421	1.340	81
Totaal	10.201	11.571	-1.370
Baten			
Subsidie gemeente LV	7.800	7.800	0
Sponsoring activiteiten	700	725	25
Sponsoring in natura	3.000	3.000	0
Overig	0	0	0
Totaal	11.500	11.525	25
Resultaat (negatief = verlies)	1.299	-46	-1.345

De door enkele bestuursleden in eigen beheer opgezette wandel- en fietsroutes legden een bescheiden beslag op de communicatiemiddelen.

Er is dit jaar afgezien van het gebruikmaken van zogenoemde driehoeks-borden. De spandoeken werden wel gehandhaafd.

De beheerskosten bleven nagenoeg gelijk.

M.b.t. de opbrengsten

De voorlopige subsidie van de gemeente in 2021 is gelijk aan die van het pre-coronajaar 2019. Begin 2022 - als de cijfers definitief zijn - vindt de formele afwikkeling naar de gemeente plaats.

Om een zo breed en mooi mogelijk aanbod en openstellingen en (thema) gerelateerde activiteiten te kunnen realiseren zijn we steeds op zoek naar sponsors. Wij zijn blij dat de volgende trouwe sponsors ook dit jaar de Open Monumentendag met hun financiële bijdrage mogelijk hebben gemaakt:

• Zwart & Partners Netwerk Notarissen	375
• SIMA Installatietechniek	350

Totaal	725
--------	-----

Zeker door de Coronaperikelen wordt het steeds lastiger om sponsors te vinden.

Verder is sponsoring verkregen van:

- Optima Forma voor opmaak programmakrant, posters, flyers en dergelijke
- Lions Club Voorburg Prinses Marianne (inzet dag-vrijwilligers)

Wij zijn blij met deze sponsoring in natura. Zonder deze sponsoring zou het niet mogelijk zijn om Open Monumentendag te organiseren.

V Vooruitblik naar 2022

We kijken uit naar de Open Monumentendag 2022 op zaterdag 10 september met het thema 'DUURZAAMHEID'. We hopen weer een mooi aanbod van openstellingen en activiteiten te kunnen realiseren. We blijven werken aan

- een juiste balans tussen inspanningen en resultaat bij het organiseren van openstellingen en verbindende activiteiten;
- activiteiten voor specifieke doelgroepen;
- een samenwerking met bedrijven en organisaties in de vorm van activiteiten en/of sponsoring;
- het onderhouden en verbreden van de contacten met eigenaren en beheerders.

Flyer algemeen

Open monumentendag

Zaterdag 11 september 2021 | 10.00 tot 17.00 uur

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: "WELKOM TERUG"

Opengestelde monumenten

- Voorburg**
 - Buikgoed Dorrepaal
 - Huygens' Hofwijk
 - Kindertoekewinkel In de Wolven
 - Frans Kerk
 - Museum Swaensteyn
 - Kunststalleen
 - Oude Kerk
 - Huize Swaensteyn
 - Begraafplaats Parkweg
 - Sophia Bewaarschool
 - Brasserie De Koepel
 - Sint Martinuskerk
 - Villa Klein Rusthof
 - Molen De Vlieger
- Leidschendam**
 - Dr. Neherlaboratorium
 - Raadhuis Leidschendam
 - Het Veur Theater
 - HH Petrus en Pauluskerk
 - Houtzaagmolen De Salamander
 - Dorpskerk (Peperbus)
 - Dieselmemaal De Antagonist
- Stompwijk**
 - Molendriegang (molens niet van binnen te bezichtigen)
 - Buitenplaats Molenwei
 - Sint Laurentiuskerk
 - De Bles

Kijken, doen en luisteren

- Opening door wethouder Astrid van Eekelen bij Molen De Vlieger
- Aanbieden doos Inosneden Leidschendam-Voorburg door Ben Stok en Mariska Malée aan wethouder
- Uitgebreid programma bij Molen de Vlieger i.v.m. het 400-jarig bestaan van de molen
- Boodpendel trek schuit Hadrianus (gratis)
- Rondleidingen door monumenten
- Klassieke muziekvoeringen in diverse monumenten i.s.m. het Huygens Festival
- Presentatie en verkoop set Inosneden van monumenten Leidschendam-Voorburg bij villa Klein Rusthof
- Wandel met informatie over Begraafplaats Parkweg
- Zaagdemostraties bij Houtzaagmolen De Salamander
- Lego workshops voor kinderen in De Bles i.s.m. S&W
- Speurtocht voor kinderen langs monumenten in Voorburg i.s.m. S&W
- Wandeling 'Ontdek je stad' voor statushouders in de gemeente i.s.m. S&W en Vluchtelingenwerk
- Scratch-concert in de tuin van de Sint Martinuskerk
- Muziekoptreden Big Band Straight Jie bij de Sluis
- Bezichtiging auditorium in het Dr. Neherlaboratorium
- Panorama Platteland Zuid-Holland te bezichtigen
- Fiets- en wandelroutes langs monumenten van Leidschendam, Voorburg en Stompwijk

Het uitgebreide programma is verkrijgbaar bij de stands van Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg in de Herenstraat in Voorburg en op het kerkeplein Sluisplein in Leidschendam.

Kijk voor informatie over tijden van openstellingen, activiteiten en de laatste wijzigingen op onze website www.omd-lv.nl
Rond 8 september ontvangen inwoners van de gemeente de Programmakrant via Het Krantje.

www.omd-lv.nl

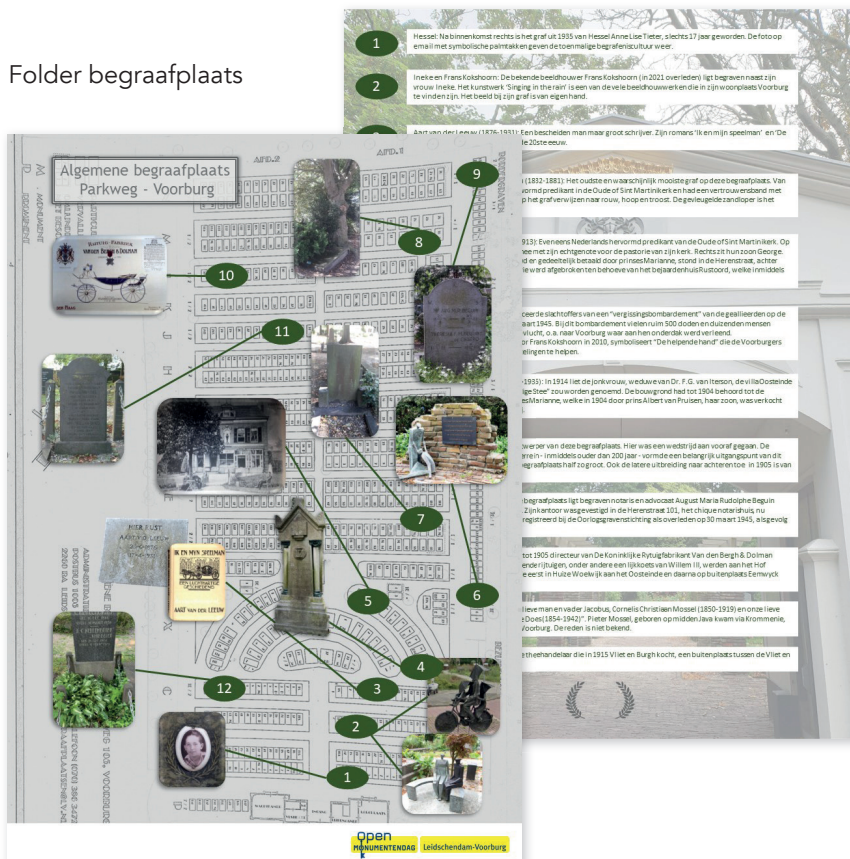
info@omd-lv.nl

[OMDLeidschendamVoorburg/](https://www.facebook.com/OMDLeidschendamVoorburg/)

[omd_leidschendam_voorburg/](https://www.instagram.com/omd_leidschendam_voorburg/)

Folder begraafplaats

S&W flyers

PROGRAMMAKRANT

Open Monumentendag 2021

Zaterdag 11 september 2021 | 10.00 - 17.00 uur*

* Tenzij anders aangegeven

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: WELKOM TERUG

Welkom!

Open Monumentendag 2021 gaat door! Door corona hebben we 2020 moeten overslaan, maar dit jaar heeft de stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg weer een mooi, muzikaal programma samengesteld. En daar ben ik heel blij mee. Het is namelijk een fantastisch monumentenjaar.

Werelderfgoed

Het is u vast niet ontgaan dat we sinds juli 2021 Unesco Werelderfgoed in onze gemeente hebben. Vier archeologische vindplaatsen zijn aangewezen als onderdeel van de Neder-Germaanse Limes uit de Romeinse tijd. Het gaat om het Kanaal van Corbulo dat is teruggevonden in de Rietvink, Rozenrust en Vlietvoorde. Kanalen uit de Romeinse tijd zijn heel zeldzaam en dat van Corbulo is een van de weinige bekende en goed bewaarde voorbeelden. Maar ook de stad Forum Hadriani in Voorburg kreeg de werelderfgoedstatus. In Park Arensburg - waar de stad onder verborgen ligt - en in Museum Swaensteyn kunt u alles te weten komen over deze tweede Romeinse stad van Nederland.

Nieuwe gemeentelijke monumenten

Ook in 2021 wees het college van burgemeester en wethouders het groene binnenhof van wederopbouwwijk De Heuvel aan als gemeentelijk monument, net als een zestal karakteristieke ophaalbruggen aan de Doctor van Noortstraat in Stompwijk. En ik noem graag nog even de Oude Begraafplaats in Voorburg die sinds 2019 monument is. Op deze stille, groene oase aan de Parkweg liggen veel prominente Voorburgers begraven. Een bezoekje waard! De stichting Open Monumentendag en heel veel vrijwilligers maken het mogelijk dat u ook weer diverse unieke monumenten van binnen kunt bezoeken. Van woonhuizen tot molens en van het Neherlaboratorium van de PTT tot buitenplaatsen uit de Gouden Eeuw. In deze bijlage leest u er alles over!

Opening

Wethouder Astrid van Eekelen geeft om 10.00 uur het officiële startsein voor de Open Monumentendag bij de dit jaar 400-jarige Molen De Vlieger, **Essepad 3, Voorburg**.

Molen De Vlieger

Molen De Vlieger is inmiddels 400 jaar oud en dat wordt gevierd met een buitenevenement dat start om 12.00 uur en eindigt om circa 16.00 uur. Door de coronamaatregelen kan dat niet zo uitgebreid als men graag zou willen, maar er is toch een leuk en veilig programma samengesteld. Om 12.00, 13.30 en 15.00 uur is er een speciale molenshow van ca. 45 minuten. Per voorstelling is er ruimte voor 50 bezoekers, die op anderhalve meter afstand kunnen zitten. Kindertheater DeepDeep speelt: 'Zo draait de Molen'. Aart Struijk, een van de auteurs van het jubileumboek, vertelt over de geschiedenis van Molen de Vlieger. Als grote finale verschijnt een aapjes draaiorgel ten tonele. De kinderen mogen zelf aan het grote wiel draaien en zelfs een heus orgeldiploma verdienen.

vermelding van naam, telefoonnummer, voorkeurtijd en aantal bezoekers. Die mails kunnen worden gezonden aan: 400jaar@molendevlieger.nl. Na aanmelding krijgt men een bevestiging toegezonden, die op 11 september moet worden getoond bij de molen.

Voor het bijwonen van deze shows is het noodzakelijk je vooraf aan te melden. Dat kan per email, onder

Ik zie u graag op Open Monumentendag 2021!

Astrid van Eekelen
Wethouder Kunst en Cultuur

Nieuw open

'Onder de Linden' aan het Oosteinde 23, voormalige oranjerie van buitenplaats Rusthof is tussen 12.00 en 14.00 uur open voor rondleidingen. Aanmelden via e-mail: onderdelinden@omd-iv.nl
Voor meer informatie en tijdstip rondleidingen kijk op onze website: www.omd-iv.nl

Neherlab auditorium

Het Dr. Neherlaboratorium, een uniek Rijksmonument, werd zo'n 15 jaar geleden verbouwd tot luxe appartementen met luxe faciliteiten. Echter, het auditorium, een belangrijk, maar vergeten onderdeel van het prachtige Rijksmonument, heeft lange tijd geen functie en bestemming gehad.

Mandy Freniks-Schild, oud-bewoner van het complex Neherpark, is initiatiefnemer van de herbestemming van het Neherlab auditorium. Zij wil het monumentale karakter zo veel mogelijk conserveren en zijn functie om kennis over te dragen zo veel mogelijk behouden. Het gebouw zal twee functies krijgen: kantoorruimte voor bedrijven en verhuur van auditorium en presentatie/workshop/coaching ruimtes.

Het kantoor en de overige ruimtes worden onderdeel van het complex; het retro-achtige jaren 50 karakter en de integratie van telecom (PTT) worden doorgetrokken. Tijdens Open Monumentendag kan het publiek een kijkje nemen en informatie krijgen over de verbouwing.

Wat is Open Monumentendag?

Dit jaarlijkse evenement wordt georganiseerd door de Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg en landelijke Stichting Open Monumentendag in samenwerking met de Vriendenloterij. Met dit evenement willen we de aandacht voor dit Nederlands cultureel erfgoed vergroten, toegankelijk maken en behouden voor een breed publiek. Op Open Monumentendag zijn duizenden monumenten, herkenbaar aan de Open Monumentendagvlag, gratis toegankelijk voor het publiek.

Houd je aan de coronamaatregelen!

Volg de aanwijzingen van monumenteigenaren en vrijwilligers bij de opengestelde monumenten en buitenactiviteiten.

Geopende monumenten en hun activiteiten

In dit overzicht staan de monumenten die tussen 10.00 en 17.00 uur (tenzij anders vermeld) gratis zijn te bezichtigen. De nummers geven de plaats op de plattegrond aan.

Voorburg

1 Buitengoed Dorrepaal
 > Westvlietweg 115
 > Open van 10.00 – 16.00 uur
 Ga eens kijken bij het prachtige gebouw en loop door de tuin van Buitengoed Dorrepaal. Daar is tijdens Open Monumentendag van alles te doen en beleven voor jong en oud. Bij de ingang liggen folders en is informatie verkrijgbaar over de activiteiten die dag. Maak een wandeling langs de nieuwe informatiezuilen die onlangs op het terrein zijn geplaatst. Muziek-optreden van de band Cordon Blues

In de zalen van de villa is informatie en een folder over de heldendaad van George Maduro tijdens de tweede wereldoorlog in en rond buitengoed Dorrepaal. In de mooie theetuin is koffie, thee, fris en lekkers verkrijgbaar.

2 Huygens' Hofwijck
 > Westeinde 2a
 > Aanlegplaats A Trekschuit Hadrianus (zie vaarschema elders in deze krant)
 > Doorlopend programma van 10.00 – 17.00 uur
 • Gratis openstelling huis en tuin
 • Tuinentoonstelling 'Hofwijck Buiten'
 • Route Izi-travel app 'Hofwijck Buiten'
 • Speurtocht kinderen 'Hofwijck Buiten'
 • Om 11.00 + 14.00 + 15.00 uur: Instaprondleidingen tuin. Max. 10 deelnemers per rondleiding.

3 Kinderboekwinkel In de Wolken
 > Herenstraat 167
 Loop gerust de winkel binnen en kijk vooral naar het plafond met haar bijzonder stucwerk. Arend van Dam komt van 15-16 uur voorlezen uit zijn nieuwste boek "De droom van Amalia". Daarna gaan we met zijn allen naar museum Hofwijck, alwaar een portret hangt van Amalia van Solms, een goede vriendin van Constantijn Huygens. Dit programma is bedoeld voor kinderen vanaf 10 jaar. Zowel het voorleesprogramma als de entree voor het museum zijn gratis voor de deelnemende kinderen.

4 Franse Kerk
 > Franse Kerkstraat 24
 U bent van harte welkom om rond te kijken in de kerk. Er staan gastvrouwen/gastheren klaar die informatie geven over deze Franse Kerk. Diverse optredens Huygens Festival (zie www.huygensfestival.nl).

5 Museum Swaensteyn (voorheen Stadsmuseum)
 > Herenstraat 101
 > Doorlopend programma OMD van 10.00 – 17.00 uur
 • Gratis openstelling museum
 • Tentoonstelling 'Corona in LV'
 • Raamexpositie Doutsen Ebbendorf
 • Speurtocht voor kinderen 'Terug in de tijd'
 > Programma Huygens Festival

• Om 11.30 en om 13.00 uur: Maciej Wiercholowski
 • Om 14.00 en om 15.30 uur: Fred Ruoff, Carla Vermeulen

6 Kunsttuleen
 > Herenstraat 92
 > geopend van 11.00 – 17.00 uur
 Bekijk de drie verdiepingen van dit smalste pandje van Voorburg.

7 Huize Swaensteyn
 > Herenstraat 72 – 74
 > Open van 11.00 - 17.00 uur
 De voorste twee pronkkamers zijn te bezichtigen. Hier worden folders uitgedeeld met informatie over de bijzonderheden van het pand.

8 Oude Kerk
 > Herenstraat 77
 Diverse kooroptredens Huygens Festival (zie www.huygensfestival.nl). Om 17.00 uur wordt het carillon bespeeld door beiaardier Gerda Peters.

9 Oude Begraafplaats Parkweg
 > Parkweg 105
 Sinds 2019 monument. Op deze stille, groene oase aan de Parkweg liggen veel prominente Voorburgers begraven. Een bezoekje waard! Speciaal voor deze dag is door OMD-LV een informatiemap ontwikkeld.

10 Sophia Bewaarschool
 > Herenstraat 2
 U kunt hier lesmateriaal en speelgoed uit de Sophia Bewaarschool zien.

11 Brasserie De Koepel
 > Oosteinde 1
 Loop eens binnen en bekijk de prachtige voormalige orangerie van Buitenplaats Vreugd en Rust.

12 Sint Martinuskerk
 > Oosteinde 56
 > Open tot 16.00 uur
 > Aanlegplaats B Trekschuit Hadrianus (zie vaarschema elders in deze krant)

• Openstelling priel Blyvliet in de tuin. Bij goed weer koffie/thee/fris verkrijgbaar;
 • Rondleiding door kerk met vrijwilligers
 • Doorlopende dia-projectie in atrium geschiedenis kerk;
 • Speurtocht voor kinderen met volwassenen;
 • Fotospeurtocht met een quiz voor volwassenen;
 • In dagkapel uitstalling kerkelijke voorwerpen en gewaden;
 • 13.00 Orgelconcert op pijporgel door Rolf van den Berg, begeleiding van zangeres Gelske van der Duin met werken van o.a. Händel, Mendelssohn, Franck en Fauré;
 • 14.30 Scratchconcert (zie elders in deze krant) in de tuin van de kerk.

13 Villa Klein Rusthof
 > Oosteinde 47
 > Open tot 16.00 uur
 Het huis is niet van binnen te bezichtigen. Het erf ervoor wel. Hier wordt het verhaal van vele van de bijzondere eigenaren verteld. In een kraam op het erf is informatie over de villa. Beeldend kunstenaars Mariska Mallee en Ben Stolk zijn aanwezig om de door hen speciaal voor Open Monumentendag gemaakte linsnoden van monumenten in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk te presenteren voor verkoop (zie voor meer informatie elders in deze krant).

14 Molen De Vlieger
 > Essepad 3
 Molen De Vlieger viert zijn 400-jarig bestaan (zie voorpagina van deze krant).

Bootpendel Hadrianus

Vaar gratis mee met de trekschuit Hadrianus tussen Huygens' Hofwijck en de Sluiskant

Vaarschema (afhankelijk van drukte op het water)

A Huygens' Hofwijck	10.30	12.00	13.30
B Sint Martinuskerk	10.50	12.20	13.50
C Sluiscomplex	11.10	12.40	14.10
C Sluiscomplex	11.20	12.50	14.20
B Sint Martinuskerk	11.40	13.10	14.40
A Huygens' Hofwijck	12.00	13.30	15.00

Geniet van de muziek van accordeonist Lieke op 't Roodt die namens het Huygens Festival meevaart op de boot. Vanwege de coronamaatregelen kunnen er maximaal 20 personen meevaren. Volg de aanwijzingen van de schipper.

Muziek

Omdat Open Monumentendag in Leidschendam-Voorburg in 2020 niet door kon gaan vanwege de coronapandemie, heten we dit jaar iedereen WELKOM TERUG met veel muziek in en bij de monumenten...

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: WELKOM TERUG

Huygens Festival

Ook dit jaar werkt Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg nauw samen met het Huygens Festival dat van vrijdag 10 t/m zondag 12 september in Voorburg plaatsvindt.

Tijdens Open Monumentendag op zaterdag 11 september zijn er gratis uitvoeringen van klassieke muziek in diverse geopende monumenten, in winkels en op de pendelboot Hadrianus.

Kijk voor het programma en tijden van optredens op de website www.huygensfestival.nl.

Scratch concert

Onder leiding van dirigent Hans Matla van Corda Vocale wordt tijdens Open Monumentendag een scratch-concert georganiseerd, dat plaatsvindt in de tuin van de prachtige monumentale Sint Martinuskerk, Oosteinde 56 in Voorburg. Er wordt door het koor geoefend tussen 10.30 en 13.00 uur in Gymnasium Novum, Voorburg.

De uitvoering van het concert is in of bij de Sint Martinuskerk tussen 14.30 en 15.00 uur.

Geef je op door een e-mail te sturen naar projecten@cordavocale.nl met hierin naam en stemsort.

Deelname is gratis. Voor meer informatie en deelname aan het koor zie website: www.cordavocale.nl/home-special

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: WELKOM TERUG

Leidschendam

- 15 Dr. Neherlaboratorium**
> Neherpark 5
> Open van 10.30 – 15.00 uur
Het gebouw is te bezichtigen, de toren is om veiligheidsredenen niet toegankelijk. Bewoners brengen de verschillende aspecten van het complex onder de aandacht en geven korte rondleidingen. Oud-werknemers van de PTT geven toelichting op de toen aanwezige onderzoeksfuncties. In de lounge worden films vertoond over het Neherlaboratorium. Dit jaar wordt ook het auditorium opengesteld (zie elders in deze krant).
- 16 Raadhuis Leidschendam**
> Raadhuisplein 1
> Open van 11.00 - 17.00 uur

- Neem een kijkje in de prachtige trouwkamer. Rondleidingen.
- 17 Het Vuur Theater**
> Damlaan 44
> Open vanaf 13.00 uur
Sluis kant: Aanlegplaats C Trekschuit Hadrianus (zie vaarschema elders in deze krant)
- 18 H. Petrus en Pauluskerk**
> Sluis kant 28 - 29
• Aan de hand van een brochure bezichtigen kerkgebouw;
• Aanbod ontsteken intentioneel in één van de kapellen;
• 11.00 – 11.45 uur
Muziekprogramma met zang en orgel. Zang: Gelske van der Duin (alt) en werken van o.a. Händel, Mendelssohn, Franck en Fauré.

- Speurtocht voor kinderen met volwassenen (speurtochtboekjes aanwezig);
• 14.00 – 15.00 uur Buitenopsteden van Big Band Straight Life.
- 19 Houtzaagmolen De Salamander**
> De Wiek 19
> Open van 11.00 - 17.00 uur
Molenaars laten de molen draaien en zagen een boomstam tot planken. Molengidsen geven een toelichting op het unieke zaagproces en begeleiden de bezoekers door de molen. Houdtraaiers laten zien wat er allemaal komt kijken om kunstige creaties met hout te maken. Kinderen kunnen aan de slag met de figuurzaag, onder begeleiding zagen zij uit hout mooie voorwerpen om mee naar huis te nemen of aan iemand cadeau te doen!

De koffiebar 'In de bonen' zorgt met heerlijke koffie voor de bezoekers. Touwslager Kobus brengt voor en met de kinderen het oude ambacht van touwslaan tot leven.

- 20 Dorpskerk (Peperbus)**
> Delftsekade 7
Rondleidingen met toelichting en videopresentatie over de geschiedenis van de Dorpskerk in de Binnenhof. Expositie van een deel van de verzameling van o.a. schilderijen en voorwerpen over de Dorpskerk van Johan van Reisen, die hij aan de Stichting Vrienden van de Dorpskerk heeft geschonken. Het beklimmen van de torentrap naar het dak van de kerk met zicht op de dakconstructie en uitzicht op het sluisgebied zal i.v.m. corona beperkter mogelijk zijn. Anderhalve meter afstand en mondkapje moeten worden gehandhaafd (toegang € 1,- p.p.). Tijdens de openstelling zijn koffie, thee, frisdrank en wat te eten verkrijgbaar tegen een kleine vergoeding. Toegang tot de kerkzaal via Delftsekade i.v.m. activiteiten op het kerkplein aan de Damhouderstraat.

- 21 Dieselgemaal De Antagonist**
> Stompwijkseweg 11
Het gerestaureerde monument is in volle glorie met draaiende motoren te bekijken. Vrijwilligers geven toelichting.

- 22 Molendriegang**
> Stompwijkseweg 24, 26 en 28
> Open tot 16.00 uur
Het erf rond deze "Parels van Riet" is vrij toegankelijk. De molens kunnen niet vanbinnen worden bezocht. De bewoners vertellen graag over de functie en de werking van de molens.

- 23 Buitenplaats Molenwei**
> Stompwijkseweg 27
> Open tot 16.00 uur
Stompwijkse Atelier Weekend
Kunstenaars uit Stompwijk exposeren hun talent in verschillende binnen- en buitenruimtes.
Panorama Platteland
Dit kunstwerk is gemaakt door 31 amateurkunstenaars uit de regio en toont de plattelandsontwikkeling van Zuid-Holland en is tijdens Open Monumentendag gratis te bezichtigen. Kunstenaars zijn aanwezig voor een rondleiding.

- 24 Sint Laurentiuskerk**
> Doctor van Noortstraat 86
Er zijn regelmatig rondleidingen in de kerk en het kerkbos en ook de kerktoeren kan worden beklommen. Er is informatie over de historie van de kerk en er zijn vele kerkattributen te bezichtigen. Er wordt aandacht besteed aan Maerten van den Velde, de grondlegger van deze kerk in Stompwijk.

- 25 De Bles (v/h Het Blesse Paard)**
> Doctor van Noortstraat 154
Een markant pand met 330 jaar geschiedenis. De brasserie is open. Workshops Lego i.s.m. met S&W (zie elders in deze krant).

Big Band Straight Life

Deze enthousiaste en veelzijdige bigband is onderdeel van St Caecilia Voorburg/Leidschendam. De band wordt gevormd door een hechte, gezellige groep amateurmuzikanten, waaronder een aantal bijzondere solisten.

Met onderlinge leeftijdsverschillen tot ruim 50 jaar heeft de band alles in huis: ervaring, enthousiasme en vooral heel veel plezier in het samen muziek maken. Zij treden op bij de Petrus en Pauluskerk op het plein voor de kerk om 14.00 uur.

Museum Swaensteyn

Het museum is geopend van 10.00-17.00 uur en is gratis* te bezoeken.

- De tentoonstelling Corona in LV toont de tijdsdocumenten van 3 fotografen, Michel Groen, Hilbert Krane en Hein Athmer, de filmer Ralph Schoonenboom en de 2 oerropen Midlivet TV en LV-TV over de heftige Corona tijd.
- Aan de raamzijde toont het museum een expositie van Doutsen Ebbendorff van 15 computertekeningen van dieren.
- Speciaal voor kinderen is er een speurtocht door de collectie van het museum. Tijdens het Huygens Festival in Museum Swaensteyn zal de prachtige Prinses Mariannevleugel weer worden bespeeld.
- Om 11.30 en om 13.00 brengt pianist Maciej Wierzcholowski een 'fleurig' programma met onder meer: het Lentelied van Felix Mendelssohn Bartholdy en de Bloemenwals van Tsjajkovski.
- Om 14.00 en om 15.30 spelen Fred Ruoff (klarinet), Carla Vermeulen – Bloothoofd (piano), Myriam Mousset-Wisse (viool), Raphaella Flam (zang), Atsuko (piano) en Yves Verbandt (piano). Zij brengen het Berlijnse muziekleven van voor 1848 tot leven met Robert Schumann, Felix en Fanny Mendelssohn Bartholdy, Ludwig van Beethoven en Johannes Brahms. De muziek uit de tijd dat Prinses Marianne in Berlijn woonde.

*registratie aan de deur verplicht i.v.m. de Corona-maatregelen.

Informatiepunten

Stichting Open Monumentendag
Leidschendam-Voorburg

> www.ombd-lv.nl

Bij de kramen in de Herenstraat, Voorburg en op het plein voor de HH Petrus en Pauluskerk aan de Sluiskant, Leidschendam zijn verkrijgbaar: de programmakrant, folders met de geschiedenis van de geopende monumenten, het vaarschema van de Hadrianus en de wandel- en fietsroutes langs monumenten in Leidschendam, Voorburg en Stompwijk.

Historische Vereniging Voorburg

> www.historischeverenigingvoorburg.nl

In de kraam van de Historische Vereniging Voorburg in de Herenstraat in Voorburg is informatie te verkrijgen over historisch Voorburg.

Vereniging Erfgoed Leidschendam

> www.erfgoedleidschendam.nl

Er staat een kraam op het kerkplein (Sluiskant, Leidschendam) voor de HH Petrus en Pauluskerk.

Stichting Mooi Voorburg

> www.mooivoorburg.nl

Ook dit jaar staat Mooi Voorburg op Open Monumentendag in een kraam naast de dorpspomp bij de Van Schagenstraat. Hier is een nieuwe routebeschrijving gratis verkrijgbaar voor een wandeling door het monumentale Zocher Park Vreugd en Rust, een van de tientallen parken, waarmee drie generaties Zocher Nederland verrijkt hebben in de 19e eeuw.

Ter gelegenheid van Monumentendag is de Monumentenroute door het Huygens' Kwartier van Mooi Voorburg op die dag ook gratis af te halen bij de kraam. Ook kan vandaar een beeldenroute gelopen worden aan de hand van een routebeschrijving. De nieuwe fietsroute langs de Beelden in Voorburg is er ook verkrijgbaar (€ 2,-). En natuurlijk is er een formulier om donateur te worden voor minimaal € 15,- per kalenderjaar.

De Archeologische Werkgroep
Leidschendam-Voorburg

> www.awlv.nl

In de kraam van de Archeologische Werkgroep Leidschendam-Voorburg in de Herenstraat in Voorburg is informatie te verkrijgen over deze werkgroep.

Historisch Genootschap De Blauwe Tram

> www.blauwetram.nl

In de kraam van Stichting Historisch Genootschap De Blauwe Tram op de hoek van de Herenstraat en de Kerkstraat in Voorburg is veel informatie te verkrijgen over de Blauwe Tram. Er zijn boeken, foto's en ansichtkaarten over spoor en tram te verkrijgen.

Activiteiten i.s.m. S&W

Lego workshop

i.s.m. S&W zijn er, voor 20 kinderen per workshop, twee workshops 'Monumenten bouwen met technisch Lego' in De Bles, Dr. van Noortstraat 154 in Stompwijk.

Aanmelden kan per mail naar info@senw-lv.nl of via link op <https://www.senw-lv.nl/evenementen/>

Groep 1 (8 t/m 12 jaar)
Verzameltijd: 10.45
Begintijd: 11.00 Eindtijd: 12.45

Groep 2 (8 t/m 12 jaar)
Verzameltijd: 13.00
Begintijd: 13.15 Eindtijd: 15.00

Spurtocht

Voorburg heeft een rijke geschiedenis aan erfgoed, monumenten en bijzondere plekken. Zo is een van de bekendste plekken wel Huygens' Hofwijck. Deze en meerdere prachtige locaties in Voorburg hebben echter nog wat geheimen die je wellicht niet kende. Doe jij mee met de spurtocht en beantwoord jij alle vragen? Haal je spurtocht op bij Huygens' Hofwijck bij de balie en start de spurtocht in de Tuin van Hofwijck. Er volgt nog een spurtocht die je vanaf Hofwijck langs het station naar de Herenstraat brengt; beantwoord ook hier de vragen.

Ontdek je stad

(i.s.m. S&W en Vluchtelingenwerk) Open Monumentendag is van oudsher een dag waarop je kunt ontdekken. Zo kun je een kijkje nemen in gebouwen of kerken waar je normaal gesproken niet snel komt. Het geeft je wat informatie over je wijk, je eigen of een andere stad. De dag verbindt je met je (leef)omgeving. Om deze reden hebben wij samen met Sport en Welzijn en Vluchtelingenwerk de handen ineen geslagen om een wandeling langs monumenten te organiseren voor statushouders in de gemeente. Je stad ontdekken en leren over de

geschiedenis kan je verbinden met je omgeving en laat je kennismaken met de culturele achtergrond van je nieuwe burens en vrienden.

Op deze manier willen wij graag van elkaar leren en de geschiedenis van de gemeente delen.

Linoseneden monumenten Leidschendam-Voorburg

Speciaal voor Open Monumentendag hebben beeldend kunstenaars Mariska Mallee en Ben Stolk een serie van zes linoseneden uitgebracht van monumenten in Leidschendam-Voorburg. De serie wordt in een kleine oplage van 100 stuks gedrukt op wit papier, formaat 21 x 30 cm. De prenten zijn genummerd, gesigneerd

en voorzien van een beschrijving in een bewaardoos. De titels zijn: Molens, Parken, Neherlab, Kerkstraat, Sluis en Huygens' tuin.

Kijk voor de voorinschrijving en prijzen op onze website www.ombd-lv.nl

Kunstenaars staan bij een stand op het erf van Villa Klein Rusthof, Oosteinde 47 in Voorburg.

Wandel- en fietsroutes

In de app RouteYou zijn wandel- en fietsroutes samengesteld, die op ieder gewenst moment afgelegd kunnen worden, ook als de Open Monumentendag toch niet door zou kunnen gaan. Folders zijn verkrijgbaar bij de kramen van OMD-LV in de Herenstraat in Voorburg en op het plein bij de Petrus en Pauluskerk in Leidschendam. Via onderstaande QR-codes zijn de routes te openen op een mobiele telefoon.

Wandelroute
voorburg

Fietsroute
Leidschendam-
Stompwijk

Wandelroute
Leidschendam

Kom de monumenten bekijken en pak de fiets!

Colofon

Deze programmakrant is een uitgave van Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg

> www.ombd-lv.nl

- Uitgave: september 2021
- Redactie: OMD-LV / Kiek de Vreught
- Vormgeving: Optima Forma bv

Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg is mede mogelijk gemaakt door:

en m.m.v. Sport en Welzijn Leidschendam-Voorburg, De Vlietvaart, Huygens Festival en vele vrijwilligers.

Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg
Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg bevordert het vergroten van belangstelling en draagvlak voor het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed bij alle bewoners van de gemeente. Met dank aan de vrijwillige inzet van eigenaren en beheerders van monumenten, lokale cultuurhistorische verenigingen en overige vrijwilligers.

De inhoud van deze programmakrant is met zorg samengesteld. Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gegevens.

Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Informatie mag worden overgenomen of gebruikt met bronvermelding.

www.ombd-lv.nl

<p>Wandelroute Langs monumenten van Leidschendam samengesteld door Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg</p>	<p>Fietsroute Langs monumenten van Leidschendam en Stompwijk samengesteld door Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg</p>	<p>Wandelroute Langs monumenten van Voorburg samengesteld door Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg</p>
 <p>Open MONUMENTENDAG Leidschendam-Voorburg</p> <p>Ca. 6 km</p>	 <p>Open MONUMENTENDAG Leidschendam-Voorburg</p> <p>Ca. 16 km</p>	 <p>Open MONUMENTENDAG Leidschendam-Voorburg</p> <p>Ca. 6 km</p>

Fiets- en wandelroutes

Open
MONUMENTENDAG
Leidschendam-Voorburg

Bootpendel Hadrianus

tijdens
Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg
zaterdag 11 september 2021 van 10.30 - 15.00 uur

Vaar gratis mee met trekschuit Hadrianus die tussen 10.30 en 15.00 uur over de Vliet pendelt tussen Huygens' Hofwijk en het Sluiscomplex met een tussenstop bij de Martinuskerk

Geniet van de muziek van accordeonist Lieke op 't Roodt die namens het Huygens Festival meevaart

A	Huygens' Hofwijk	10.30	12.00	13.30
B	Sint Martinuskerk	10.50	12.20	13.50
C	Sluiscomplex	11.10	12.40	14.10
C	Sluiscomplex	11.20	12.50	14.20
B	Sint Martinuskerk	11.40	13.10	14.40
A	Huygens' Hofwijk	12.00	13.30	15.00

I.v.m. de coronamaatregelen kunnen niet meer dan 20 personen meevaren

Leidschendam-Voorburg

SIMA
INSTALLATIE-EN
REPARATIE

OPTIMA FORMA

ZWART & PARTNERS

VRIENDEN LOTERIJ
Open
MONUMENTENDAG

Flyer bootpendel

Advertentie Het Krantje

Open
MONUMENTENDAG
Leidschendam-Voorburg

Open monumentendag

zaterdag 11 september 2021 | van 10:00 tot 17:00 uur

MIJN MONUMENT, ONS ERFGOED: "WELKOM TERUG"

Monumenten gratis geopend voor iedereen

Rondleidingen | Gratis Bootpendel | Muziek bij de Sluis

Workshop technisch Lego | Wandel/fietsroutes

Muziek i.s.m. het Huygens Festival | Scratch-concert | +

f t i www.omb-lv.nl

VRIENDEN LOTERIJ
Open
MONUMENTENDAG

Colofon

Dit is een uitgave van de Stichting Open Monumentendag
Leidschendam-Voorburg (OMD-LV)

Secretariaat Park de Werve 6, 2274 ET Voorburg

E info@omd-lv.nl

W <https://www.omd-lv.nl>

F <https://www.facebook.com/OMDLeidschendamVoorburg>

I https://www.instagram.com/omd_leidschendam_voorburg/

Uitgave: november 2021

Redactie: Kiek de Vreught

Foto's: Bestuur OMD-LV

Vormgeving: Optima Forma bv

Stichting Open Monumentendag Leidschendam-Voorburg zet zich in voor het vergroten van belangstelling en draagvlak voor het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed bij alle bewoners van de gemeente.

De inhoud van dit verslag is met zorg samengesteld.

OMD-LV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gegevens. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Informatie mag worden overgenomen of gebruikt met bronvermelding.

